

שליא שיצתה מקצתה אסורה באכילה –

A placenta, which was partially expelled, is forbidden to be eaten

OVERVIEW

The גמרא asked that the teaching of ר"א (דאין מקצת שליח בלא ולד) can be derived from the משנה which states שאסור באכילה. It would seem that the reason even a שליח בלא ולד is אסור באכילה, is because אין מקצת שליח בלא ולד. Our תוספות will initially explain the meaning of this משנה and how we derive from it that אין מקצת שליח בלא ולד. Then תוספות will deal with the issue of ספק ספיקא; whether when there is a ס"ס להיתר or not.

פירוש¹ אסורה אפילו מה שבפנים -

The explanation of the term 'אסורה באכילה' is that **even that** part of the שליא **which remains within** the cow (and was inside the cow when the cow was נשחט, nevertheless it) is also אסורה באכילה. The reason for this איסור is -

דשמה באותו מקצת שיצא יצא ראשו² של ולד והוי כולו כילוד -

That perhaps in that partial שליא that was expelled, the head of the fetus was also expelled with it, and therefore the fetus is considered as if it was completely born. Once a ולד is deemed to be born (before the שחיטת האם) it can no longer become מותר לאחר through the שחיטת האם -

ולא קרינן ביה כל בבהמה תאכלו³ -

For we cannot read into this fetus the פסוק of כל בבהמה תאכלו (everything within the cow may be eaten). It is from this פסוק that we derive the ruling that a fetus inside the womb becomes מותר through the שחיטת האם because it is included in this פסוק of כל בבהמה תאכלו. However once the head (or the majority) of the fetus is expelled from the womb it is no longer בבהמה and even the remaining portion that is in the womb is not בשחיטת האם.

The (שליא שיצתה מקצת אסורה באכילה) ruling that we derive from this גמרא maintains (initially) that אין מקצת שליא בלא ולד will explain why this ruling must maintain that אין מקצת שליא בלא ולד דאם יש מקצת שליא בלא ולד היה לנו להתיר מטעם ספק ספיקא -

For if there is a מקצת שליט without a ולד (there is a distinct possibility that there

¹ The term פירוש is used to negate an alternate (but incorrect) explanation. ואסורה באכילה is not referring (only) to the expelled שליא, but rather also to the שליא that remains in the cow.

תוספות 2. מקצת שליא was expelled in the רוב מיחוי הולד states that we are concerned that רש"י בד"ה דאין maintains that we are concerned that the ראש הולד was expelled. See שטמ"ק בשם הרא"ש.

³ וְכָל־הַבְּהֵמָה מִפֶּרֶסָה וּשְׁסַעַת שֶׁשֶׁ שְׁתֵּי פִרְסוֹת מַעֲלָת גֵּרָה בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ (ראה) יד, יו (note the **bolded** words).

is no part of the וולד at all in this (מקצת שליא שיצתה), then **we should have permitted** for the remaining שליא to be **נותר בשחיטת האם on account of a ספק ספיקא**. It is possible that no part of the וולד was embedded in this מקצת שליא (the וולד was not born at all; then certainly the remaining שליא is במותר באכילה), and even if there is a portion of the וולד in this מקצת שליא, perhaps it was only a minor part of the שליא (and not the head either), and the וולד is (still) not considered born, so the remaining unborn שליא should be **נותר בשחיטת האם**. This concludes the explanation of the גמרא.

תוספות has a difficulty:

תימה דסוגיא דהכא מוכח דשרי רבי אלעזר -

It is astounding! For from this גמרא it is evident that ר"א would permit -

בשליא שיצתה מקצתה אי הוי ספק ספיקא באכילה -

To eat a שיצתה מקצתה if there would be a ספק ספיקא whether there is רוב וולד in the part that was יצתה.⁴

ובסוף בהמה המקשה (חולין ע"ב) משמע דאפילו בספק ספיקא אסר רבי אלעזר -

And in the end of פרק בהמה המקשה it seems that even if it is only a ס"ס if there is a רוב ולד in the שליא, nevertheless ר"א prohibits it to be eaten. These two positions are contradictory.

פרק בהמה המקשה will now explain where this is indicated in תוספות

דעל הך משנה דשליא שיצתה מקצתה קאמר רבי אלעזר -

ר"א, שליט שיצתה מקצתה אסורה באכילה **of משנה** this very same **states** that this rule of - שליט שיצתה מקצתה אסורה באכילה

לא שנו אלא בשאינו קשורה בולד⁵ אבל קשורה בולד אין חוששין לולד אחר -

Was not taught for all cases, but rather **only when** the שליא **was not attached to the fetus**,⁶ however if a שליא **was attached to a fetus**,⁷ we are not **concerned** that there may be **another fetus** imbedded in this שליא.⁸ In the latter case, the remaining שליא (and the ולד הקשור בשליא) that is in the בהמה are גזירה בשהיטת האם. This concludes

4 If א"ר would maintain that even by a ס"ס one is forbidden to eat a מקצתה שליא, then how can we prove from the משנה of באכילה אסורה מקצתה שליא, that אין מקצת שליא בלא ודל? It is possible that יש מקצת שליא בלא ודל and nevertheless a איסור אכילה because we maintain that even by a ס"ס there is an אכילה גמרא. The fact that the גמרא maintains that from the משנה of וכל שליא וכו' we do derive that אין מקצת שליא בלא ודל proves that א"ר maintains that) if it were a ס"ס it would be מותר באכילה.

⁵ This refers also to a case where there is no other וְלד at all. However the משנה can apply even in a case where there is a וְלד, but the שליח is not בולד קשורה.

⁶ It is *שליא* which is unattached to the *ולד* had another *ולד* in it, which *נימוח*, and that the *ולד* that exists had another *שליא* which was *נימוח* (see *מהר"ם*).

⁷ See later in this תוספות for a more precise explanation.

⁸ We assume that the שליח (which is קשורה בולד) belongs to the וולד; therefore there is no additional נדמה in the שליח.

the statement of ר"א there.

Tosfos continues:

ובשאין קשורה על כרחך לא הוי אלא ספק ספיקא⁹ בדקתני ברייתא -

And when the שליא is not attached to a ולד it is no more than a ספק ספיקא that there is a ולד (ראש) רוב in the מקצת שליא as it states there in the ברייתא -

דקתני¹⁰ התם שמא נימוח שפיר¹¹ של שליא כולי ואם כן כשאין קשורה תשתרי -

For the ברייתא teaches there that the reason if it is קשורה בולד the woman is טמאה, is because perhaps the שפיר of the שליא dissolved, etc.; indicating that we are not certain that there was a שפיר together with the שליא, **and if that is so, then if the שליא is not attached to the ולד, the remaining שליא should be permitted to be eaten** בשחיטת האם.

דשמא אין שם ולד אחר ואפילו יש שם ולד אחר שמא לא יצא רובו -

For perhaps there is no other ולד, and even if there is another ולד there, perhaps the majority was not expelled. The question is since according to the ברייתא, there is a possibility that (if there is a separate ולד, and the שליא is not קשורה to this ולד, then) the שליא may not contain a ולד,¹² which renders a ס"ס, so why does ר"א maintain that by גמרא it should be אסורה באכילה, since it is a ספק ספיקא, and according to our גמרא it should be מותר באכילה according to ר"א if it is a ס"ס?!

Tosfos replies:

ויש לומר ברייתא דקתני התם שמא כולי מיירי בשליא של אחר הולד -

And one can say; that the ברייתא there which states 'perhaps, etc.' (indicating that it is a ס"ס) **is discussing the שליא which was expelled after the ולד, therefore there is a ספק if there is a ולד altogether, that is why the ברייתא states 'שמא כו' -**

⁹ When there is no ולד at all; only a שליא, then we assume that אין שליא בלא ולד. However when there is a ולד (besides the שליא), but the שליא is not קשורה בולד, then it seems from that ברייתא that there may or may not be an additional ולד in the שליא as Tosfos continues to point out. See footnote # 12.

¹⁰ The ברייתא there is cited as a proof to ר"א, who maintains that there is a difference whether the שליא is בולד or not. The ברייתא is discussing a woman who was מפיל a מין בהמה וכו' [which is not מטמא], together with a שליא. The ברייתא rules that if the שליא (was קשורה בולד of the בהמה, then we are not concerned that there may be a human fetus in the שליא [and she is טהורה], but if the שליא) was קשורה בולד then we place on the woman the חומר of שני (ימי טוהר [with no טוהר] מין בהמה) and of a נקבה [with 14 ימי טומאה] (ולדות), for we are concerned that perhaps שפיר (the שליא of the בהמה dissolved) (see the גמרא there).

¹¹ A שפיר is the embryo (fetus) in its early stages (the שליא is the placenta [afterbirth] associated with the שפיר [and later with the ולד]).

¹² A distinction should be made between the case when there is only a שליא (where we presume that אין מקצת שליא) and the case where there was a ולד and the שליא was קשורה בולד. In the latter case, Tosfos assumes in the גמרא (based on the expression 'שמא וכו') that it is only a ספק if there is a ולד in the שליא which is קשורה בולד. See previous footnote # 9.

ורבי אלעזר איירי בשליא שקודם הולד דודאי יש שם ולד אחר כשאין קשורה בה -

However אין who maintains that the שליא is in a case of שיצתה מקצתה משנה of ר"א **is discussing a שליא** that was expelled **before the ולד**, where there **certainly is a ולד** in the שליא, **when the שליא is not קשורה to the ולד** -

כדאמרינן בהמפלת (נדה דף כו,ב) דלא אמרינן תולין את השליא בולד -

As the גמרא states in פרק המפלת, that we do not say 'we can associate the שליא with the ולד (and assume there is no other ולד in the שליא) -

אלא בשליא הבאה אחר הולד -

Only by a שליא which follows the 'ולד'; however by a שליא which precedes a ולד, then we can certainly assume that there is an additional ולד in the שליא.¹³

In summation: ר"א maintains that by a ס"ס, the שליא would be permitted to be eaten האם. The משנה is discussing a case where the שליא emerged before the ולד (which remained in the womb). Therefore there certainly was a ולד (מקצת) in this שליא. It is possible that the head was in the שליא; therefore the remaining שליא in the womb is אסורה. (The remaining ולד is obviously באכילה.)

The ברייתא, however, is discussing a case where the שליא emerged after the ולד; therefore the שליא states that שמה נימוח שפיר של שליא.¹⁴

offers an alternate solution:

ועוד יש לומר דהתם אסרי בספק ספיקא גזירה מקצת אטו כולה כדאמרינן בשמעתין:

And furthermore one can say; that there¹⁵ (in the case where the שליא was אינו **is a ס"ס**, where **they forbade** eating the remaining שליא even though it is a **ס"ס**, it is on account of a גזירה that if we will permit to eat when a שליא was מקצת שליא **will גמרא** expelled, then we may permit when the **entire** שליא was expelled,¹⁶ **as the** shortly **state**. When ר"א stated that if it is קשורה בולד it is אסורה (even though it is a ס"ס), that was because in the case of שיצתה מקצתה שליא there is a גזירה.

SUMMARY

Where there is no ולד, we assume that אין מקצת שליא בלא ולד. When there is a ולד

¹³ In the normal process of birth, the ולד emerges first followed by the שליא. Therefore if the ולד precedes the שליא there is more reason to assume that this is the שליא of the preceding ולד. However if the שליא precedes the ולד, the assumption is the there is an additional ולד embedded in the שליא.

¹⁴ There is no ס"ס in the case of the ברייתא, for there, the entire שליא was expelled. Even though the ברייתא and ר"א are discussing two different case (one where the שליא precedes the ולד and the other where it follows it), nevertheless the ברייתא supports the (general) view of ר"א that there is a difference whether the שליא is קשורה בולד or not.

¹⁵ The שליא may have been discharged after the ולד (where there is a ספק if there is a ולד in the שליא); making it a ס"ס, and nevertheless it is אסורה באכילה on account of a גזירה. See 'Thinking it over'.

¹⁶ See עמוד ב' (בד"ה גזירה) and רש"י (בד"ה דיש) on the תוספות.

(besides the שליא) and the שליא is בולד קשורה, we assume that there is no (additional) בולד נימוח in the שליא. If the שליא is בולד קשורה and it emerged before the בולד, we assume that אין מקצת שליא בלא בולד. If it emerged after the בולד, then there is a possibility that there may be a בולד in the שליא.

THINKING IT OVER

How does תוספות answer that it is אסורה מצד גזירה;¹⁷ when our גמרא (seemingly) refutes the idea of a גזירה; by stating 'קמ"ל'!¹⁸

---

¹⁷ See footnote # 15.

¹⁸ See בל"י.